

DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ D'ORDENACIÓ TERRITORIAL, HABITATGE, MOBILITAT, MAR I CICLE DE L'AIGUA DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL PM 1093-2011

Fq.Con.núm. 33/27

XI legislatura

Any 2024

Núm. 35

Presidència del Sr. Mauricio Rovira i de Alós

Sessió celebrada dia 27 de novembre de 2024

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

Compareixença del conseller de la Mar i del Cicle de l'Aigua, sol·licitada mitjançant l'escrit RGE núm. 10166/24, presentat pel Grup Parlamentari Socialista, sobre el Prat de Son Bou (Alaior). 490

EL SR. PRESIDENT:

Bona tarda. Començam la Comissió de Medi Ambient i Ordenació Territorial, de 27 de novembre de 2024. Començarem la sessió d'avui i, en primer lloc, demanaria si es produeixen substitucions.

LA SRA. GÓMEZ I PICARD:

Sí, president, Patricia Gómez per Carol Marquès.

EL SR. PRESIDENT:

Molt bé, gràcies. Alguna substitució més? Sí?

LA SRA. GÓMEZ I ESTÉVEZ:

Bé, només, Sr. President, perquè ens repartirem el temps i començaré jo cinc minuts, després el Sr. Castells i la darrera tanda la faré jo. No és una substitució, però vaja.

EL SR. PRESIDENT:

Molt bé, ho tindrè en compte, molt bé, gràcies.

Compareixença del conseller de la Mar i del Cicle de l'Aigua, sol·licitada mitjançant l'escrit RGE núm. 10166/24, presentat pel Grup Parlamentari Socialista, sobre el Prat de Son Bou (Alaior).

Passam al debat de l'ordre del dia d'avui que consisteix en la compareixença del conseller Juan Manuel Lafuente, conseller de la Mar i Cicle de l'Aigua, sol·licitada pel Grup Parlamentari Socialista, la RGE núm. 10166/24, per informar sobre el Prat de Son Bou, al municipi d'Alaior.

Assisteix el conseller, acompanyat del Sr. Juan Bartolomé Calafat i Busquets, director general de Recursos Hídrics; del Sr. Gerard Torrente i Cuevas, Secretari general d'ABAQUA, l'Agència Balear de l'Aigua i la Qualitat Ambiental; del Sr. Emeterio Moles i Moles, gerent d'ABAQUA, també; de la Sra. Beatriz Estopiñán i González, cap de Gabinet; i de la Sra. Elena García i Gómez, cap de Premsa.

En primer lloc, té la paraula el Sr. Conseller per tal de fer l'exposició oral. Té la paraula.

EL SR. CONSELLER DE LA MAR I DEL CICLE DE L'AIGUA (Juan Manuel Lafuente i Mir):

Buenas tardes, gracias, Sr. Presidente, buenas tardes a todos. En primer lugar, quiero solicitar disculpas por el retraso debido al retraso del avión de Menorca, que, como viene siendo habitual, tiene retraso últimamente.

Comparezco en esta comisión para informar de la situación actual del Prat de Son Bou, desde el punto de vista de la Dirección General de Recursos Hídricos, en respuesta a la solicitud presentada por diputados del Grupo Socialista de esta comisión, a los que les agradezco la oportunidad de abordar este tema que consideramos que es de gran importancia para Menorca, y es un claro ejemplo de las responsabilidades de un

lugar especialmente sensible y especialmente importante para la conselleria y para la dirección general, y esta comparecencia nos permite no solo cumplir la obligación de comparecer en el Parlamento, sino también de explicar las gestiones que se han realizado y también poder escuchar las propuestas y las sugerencias que se puedan hacer.

Como todos ustedes saben, el Prat de Son Bou es una zona húmeda de Menorca protegida y constituye un ecosistema esencial para la isla, tanto desde el punto de vista ecológico, como hidrológico, tiene unas 80 hectáreas y alberga una biodiversidad extraordinaria y cumple una función crítica como regulador natural del ciclo del agua. Situado en la costa sur de la isla, este humedal se extiende paralelo al mar y protegido por un brazo de arena que, de forma icónica, de la playa de Son Bou. Su particular ubicación lo convierte en un lugar estratégico donde confluyen dinámicas naturales y una presión humana importante que requiere una gestión equilibrada y constante.

Somos conscientes de la importancia del Prat de Son Bou y que no se limita únicamente a esa riqueza ecológica, también es un espacio que alberga una flora y fauna con un importante valor, e incluye especies endémicas y protegidas. Además, desempeña un papel crucial en la regulación hídrica de la zona, actuando como amortiguador frente a fenómenos meteorológicos extremos, que son cada vez más frecuentes debido a la dinámica del clima actual.

No debemos olvidar tampoco que el Prat es también un atractivo turístico de gran importancia para Menorca, lo que añade una complejidad aún más elevada a su gestión, y es necesario garantizar la conservación de ese ecosistema, sin comprometer también la actividad que se produce en la zona lindante con el Prat, que es la actividad turística de toda la zona Son Bou.

La situación del Prat, como otros espacios naturales similares, no está exenta de problemas y de desafíos, y a lo largo de los años su gestión ha requerido actuaciones específicas destinadas a proteger su riqueza medioambiental y, al mismo tiempo, abordar cuestiones relacionadas con la seguridad, el turismo y el desarrollo local.

Entre las amenazas más evidentes se encuentra la presión urbanística derivada de la proximidad de las áreas habitadas, la contaminación por actividades humanas, el impacto de fenómenos climáticos extremos, como las lluvias torrenciales que han afectado a la isla los últimos años. Y estas problemáticas han exigido la intervención activa por parte de las administraciones públicas, tanto en los términos de respuesta inmediata como la de planificación estratégica a largo plazo.

Sin ir más lejos, y entrando en los últimos acontecimientos, las lluvias torrenciales asociadas a la DANA del pasado mes de agosto son un claro ejemplo de los problemas que nos encontramos con la gestión del Prat de Son Bou. Estas precipitaciones provocaron el desbordamiento del humedal y una acumulación de agua que puso en riesgo dicho ecosistema. La magnitud del evento puso de manifiesto la necesidad de redoblar esfuerzos en la conservación del Prat, con el objetivo

de garantizar no solo su preservación, sino también la seguridad y el bienestar de los residentes y visitantes de la zona.

Por ello, desde el Govern hemos abordado esta situación con un enfoque integral, asumiendo nuestras competencias con responsabilidad y priorizando las actuaciones de emergencia, y también buscando acciones a medio y a largo plazo.

Esta comparecencia es una oportunidad, pues, para detallar estas estas acciones. La conselleria no se limita únicamente a hacer respuestas inmediatas frente a estos eventos extremos que hemos experimentado este año, sino que también incluye buscar soluciones a largo plazo con medidas que permitan preservar este valor ecológico del Prat y garantizar la seguridad hídrica y favorecer la resiliencia en este espacio frente a los desafíos del cambio climático, y trataré de exponer con detalle las actuaciones realizadas, poniéndolas en contexto con las decisiones adoptadas y los resultados obtenidos.

Quiero también destacar, además, que el Prat de Son Bou no solamente es uno de los patrimonios naturales de Menorca, sino que también es un ejemplo de cómo los humedales cumplen una función esencial para el equilibrio ecológico -en este caso- de Menorca. Su capacidad para albergar biodiversidad, regular el agua y ofrecer el disfrute de la naturaleza refuerza la necesidad de actuar con diligencia, con cuidado y con responsabilidad. Nuestro enfoque parte de la premisa de que los recursos naturales no solamente es una cuestión legado del pasado, sino que es una un bien que debemos preservar en el futuro.

En ese sentido, me gustaría subrayar que las actuaciones realizadas no son fruto de la improvisación, sino del resultado de un trabajo coordinado, siempre intentando obtener información y diálogo con las distintas administraciones y con los actores locales, e intentando, y como no puede ser de otra manera, respetar la normativa medioambiental. Este esfuerzo refleja nuestra voluntad en afrontar los retos del Prat de Son Bou, con compromiso y con transparencia.

Y finalmente, quiero subrayar que nuestro objetivo no es solo cumplir con esta comparecencia, sino también estar en disposición de escuchar sus propuestas, como he dicho antes, y buscar las mejores acciones que podamos desarrollar de cara al futuro.

A continuación me centraré en ofrecer detalles de las actuaciones llevadas a cabo hasta el momento.

El Prat de Son Bou se enfrentaba hace unos meses con un escenario de desequilibrio hídrico que comprometía su biodiversidad, la funcionalidad de las infraestructuras circundantes y las condiciones sanitarias de la playa. Este desequilibrio se hizo especialmente evidente en el mes de mayo, cuando el aumento del nivel del agua del humedal comenzó a generar un impacto negativo en la zona, y este fenómeno, derivado en el cierre de su salida natural al mar, resultó una acumulación de nutrientes que favorecieron la eutrofización y proliferación de plagas en la zona, además de suponer un riesgo de funcionamiento para la estación de bombeo, que está a nivel más bajo de la zona, que es la

urbanización de Sant Jaume, cuyo afluente no tenía salida natural.

Por ello, el 29 de mayo, la Dirección General de Recursos Hídricos aprobó y ejecutó una intervención urgente para abordar esta problemática. La medida consistió en la apertura de una zanja de 40 metros de longitud que conectará el Prat con el mar y este canal artificial, diseñado para un drenaje controlado del agua excedente buscaba precisamente aliviar esa presión hídrica sobre el humedal y evitar mayores daños a sus ecosistemas y preservar las condiciones sanitarias de la playa. La intervención fue planificada y ejecutada con estrictas medidas de precaución ambiental, asegurando que el flujo del agua no causara daños colaterales a la biodiversidad ni afectara a la estabilidad de la infraestructura.

Antes de llevar a cabo la apertura se obtuvieron las autorizaciones necesarias, tanto de la Dirección General de Costas como de la Dirección General de Medio Natural, incluyendo las resoluciones de no afectación a Xarxa Natura 2000. Además, se colocaron estacas graduadas para ir controlando en tiempo real el descenso del nivel del agua. Esta acción iniciada fue acompañada con un protocolo de seguimiento de calidad del agua de la playa, que incluyó la delimitación de un tramo de 100 metros a cada uno de los lados del canal para el drenaje y cerrado al público como medida de precaución.

El 31 de mayo, tras realizar este drenaje controlado, los análisis preliminares de calidad de las aguas de tres de los cuatro puntos de muestreo confirmaron que estas áreas cumplían con los estándares de calidad de baño. Esto permitió reabrir de forma parcial la zona afectada en la playa de Son Bou, manteniendo restricciones únicamente en la zona más próxima al Prat, alrededor de la torre número 3, donde se señaló, como es lógico, con la bandera roja esta zona y este cierre parcial, delimitado por una cinta de seguridad, buscaba, su objetivo era garantizar la seguridad de los bañistas mientras se continuaba con el análisis de las zonas más críticas.

El seguimiento continuado de la calidad del agua, en coordinación con el Ayuntamiento de Alaior y en colaboración con la Dirección General de Recursos Hídricos, incluyó la toma de tres muestras diarias en los puntos claves, una en la salida del canal y dos en las áreas limítrofes, y los resultados de estas analíticas se remitían diariamente tanto al servicio de vigilancia de la playa como al consistorio que evaluaba la posibilidad de reabrir en su totalidad la playa.

El 1 de junio, las autoridades informaron que la playa ya estaba prácticamente abierta en su totalidad, a excepción del segmento más próximo al Prat, y permanecía cerrada solamente como medida preventiva. Esta reapertura parcial representó un avance significativo, ya que permitió recuperar gran parte de la actividad turística de la zona al tiempo que mantenía un enfoque riguroso de la protección de la salud pública y del ecosistema.

Sin embargo, como todos ustedes conocen, el 15 de agosto la DANA tuvo una influencia de especial importancia en la zona de Son Bou y las lluvias torrenciales provocaron un desbordamiento del humedal, causando la apertura natural de

nuevo del canal que lo conectaba al Prat con el mar, debido a la acumulación masiva de agua. Este fenómeno, aunque inevitable, generó múltiples complicaciones, el agua arrastró sedimentos, restos vegetales hacia la playa, y obligó de nuevo a su cierre inmediato para salvaguardar la seguridad pública y evitar los riesgos sanitarios de las personas.

La respuesta fue que esa misma noche se activaron los equipos de emergencia para evaluar los daños y se coordinaron las primeras actuaciones, y durante la madrugada del 23 al 24 de agosto se cerró la desembocadura del Prat de nuevo, utilizando maquinaria específica para contener los vertidos de agua hacia la playa. Esta intervención permitió estabilizar parcialmente la situación mientras se evaluaba la planificación de las acciones necesarias para mitigar los efectos de la DANA.

Posteriormente, las inspecciones realizadas identificaron áreas en el Prat y en los alrededores del canal con la acumulación de estos vegetales junto con escombros o restos de la DANA. Se llevaron a cabo labores específicas de retirada de todos los materiales arrastrados por el torrente, mejorando la calidad del agua y facilitando el flujo natural del canal. Además, se realizaron estabilizaciones temporales, ya que la apertura natural había dejado partes de estructuras vulnerables con riesgo de derrumbes adicionales.

El 28 de agosto, tras complementar varias actuaciones, se logró reabrir la playa de Son Bou en su totalidad, sin ningún tramo con restricciones.

Sin embargo, tres días después, el 31 de agosto, la desembocadura del Prat volvió a abrirse debido a la presión acumulada en el humedal, causando nuevamente vertidos hacia el mar. Esto obligó al cierre preventivo de la zona más próxima al Prat y la izada otra vez de la señalización en el tramo de la playa afectado.

En contraste, las demás áreas de la playa permanecieron abiertas al baño con bandera..., con la señalización amarilla, gracias a las condiciones favorables de la corriente... entonces.

En paralelo, y conscientes del impacto económico y social de las restricciones en la playa, el Govern mantuvo constante diálogo con los afectados, con el sector y con el ayuntamiento, con la lógica preocupación en plena temporada turística que estos hechos provocados por la DANA del día 15 tenían en el humedal, reafirmando este compromiso de gestión y de trabajo para lograr cuanto antes la restitución de la situación.

Con el paso de los días, la playa de Son Bou mostró una mejora de sus condiciones y permitió la reapertura total al público, aunque quedaban cuestiones por resolver. Las actuaciones realizadas han sentado las bases y creemos que dentro de la dificultad, pues debemos aprender que estas cosas pasan y buscar soluciones de cara al futuro.

Creemos que hemos actuado con diligencia y con urgencia y que, teniendo en cuenta la situación en los últimos meses, también se han implementado medidas teniendo en cuenta las necesidades del ecosistema, con las demandas del sector local y del sector turístico y la capacidad para intentar responder

cuando se producen cuestiones extremas y extraordinarias como fue el caso de la DANA.

No obstante, somos conscientes de que estos esfuerzos no suponen la solución definitiva, que siguen existiendo problemas importantes a resolver de cara al futuro y, por ello, el Govern reafirma su compromiso y su prioridad en buscar soluciones colaborando con todas las partes implicadas y que cada actuación que se realice en el Prat de Son Bou tenga impacto positivo, tanto en términos medioambientales como de seguridad.

Desde la apertura inicial del canal en mayo hasta las intervenciones de la DANA, se han dado pasos teniendo en cuenta el objetivo principal: salvaguardar un espacio esencial para la biodiversidad de Menorca. Es importante destacar que estas acciones, pues son una parte de nuestro compromiso en una gestión equilibrada en esa zona e intentándolos hacer con mucho cuidado, teniendo en cuenta su valor medioambiental.

Reconocemos también que los cambios climáticos que se producen últimamente, pues introducen una incertidumbre en la zona diferente que nos obliga a hacer esfuerzos especiales en esas zonas, y evitar, además, que si se producen fenómenos similares o tan contundentes, pues no tengamos daños medioambientales importantes.

Finalmente, quiero aprovechar para agradecer a todos los profesionales, especialmente a los funcionarios de la dirección general, al personal del ayuntamiento, al personal de vigilancia de la playa, las instituciones, también al sector turístico de la zona, su trabajo, su esfuerzo, y somos conscientes de que queda mucho por hacer en esta cuestión, y buscamos que con el compromiso y la colaboración de todas las partes implicadas logremos preservar el Plan de Son Bou y, a la vez, pues, hacerlo compatible con la actividad social y turística que tiene una zona que tiene una presión humana importante.

Con esto he tratado de explicar la labor que, desde el punto de vista de la gestión de recursos hídricos, se ha llevado a cabo por parte del Gobierno.

Muchísimas gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Gracias, conseller. Procedeix ara la suspensió, supòs que no fa falta. Ara els grups podran formular preguntes o observacions i demanaria al conseller si voldria contestar globalment o individualment als grups.

EL SR. CONSELLER DE LA MAR I DEL CICLE DE L'AIGUA (Juan Manuel Lafuente i Mir):

Conjuntamente.

EL SR. PRESIDENT:

Conjuntamente, molt bé. Per tant, començaríem les intervencions amb el Grup Parlamentari Socialista i té la paraula la diputada Pilar Carbonero, per un temps de deu minuts.

LA SRA. CARBONERO I SÁNCHEZ:

Moltes gràcies, president, bones tardes, conseller i tot el seu equip benvinguts. Primer de tot, voldria justificar la meua companya, Carol Marquès, que va ser ella la interessada en aquesta compareixença i que, per qüestions familiars, no pot assistir avui. Per tant, faré jo la compareixença i intentaré reflectir les preocupacions del grup i les preguntes, i també les reflexions sobre el tema en concret.

Primer de tot, avui hem rebut resposta, voldria fer una petita..., bé, una queixa directament sobre la resposta de documentació que havíem demanat el mes de juliol i que avui, passades les onze, hem rebut resposta per part de la conselleria. Hem de dir que, bé, ha estat molt hora per hora, per poder llegir amb deteniment i tenir una anàlisi molt més profunda del que ens hauria agradat tenir respecte de tots els documents que ens han passat avui.

Així i tot, intentaré fer les reflexions arran de la compareixença del conseller, on efectivament compartim que la zona humida de Son Bou és la segona zona humida més important de Menorca, després de la de S'Albufera d'Es Grau, i compartim que és de gran valor ecològic i també de biodiversitat. Amb el tema turístic que ha apuntat el conseller, hi estam menys d'acord, no creiem que tengui més o manco importància, sí que creiem que és una zona que està protegida i creiem que s'hi ha de tenir especial atenció i el Govern ha de fer les actuacions pertinents perquè tengui unes característiques tant de biodiversitat, com químiques de les aigües, perquè puguin tenir els valors ambientals que requereix.

És cert que està sotmesa a uns impactes importants, de fet, tots els impactes que pot tenir una zona humida els té, és a dir que es troba envoltada d'urbanització, té pressió turística, el canvi climàtic, efectivament, com ha dit el conseller, i després també té molta pressió de contaminació; té depuradores, dues concretament sobre la pròpia bassa, i creiem que aquest és el quid de la qüestió on s'ha de fer especial èmfasi, perquè el conseller ha comentat les actuacions que s'havien fet aquest estiu i ens ha parlat del maig, de l'obertura de la regulació cap a la mar, diguéssim, perquè pogués tenir un afluent la bassa cap a l'aigua marina, però després hi va haver un tancament el mes d'agost.

És clar, tot açò es fa amb mitjans mecànics, que, bé, nosaltres fem la primera reflexió aquí, a veure si la conselleria té previst qualche altre tipus d'actuació o qualche pla perquè hi puguin haver una regulació més naturalitzada, que es diu, que no s'hagin de fer actuacions mecanitzades on es tanqui o s'obri el drenatge, que, inicialment, hauria de ser natural, per qüestions que són de contaminació, perquè és cert que hi va haver la DANA el més d'agost, però, és clar, les actuacions d'urgència es fan perquè hi ha contaminació, perquè les aigües que surten de la zona humida tenen nivells alts de contaminació. I així es diu, bé, als informes que hem pogut llegir: que hi ha estreptococs fecals i està clar d'on vénen els estreptococs fecals, vénen d'aigües que han estat mal depurades o els afluent de les depuradores que aboquen a la zona no arriben als nivells necessaris per poder ser legalment abocats.

Aquesta és la primera pregunta que volem fer i ens agradaria que s'aprofundís en aquesta qüestió.

I després també hi ha la qüestió de la urgència, és a dir, el conseller diu: hem fet mesures d'urgència, és cert, per tant, què podem fer o quina proposta ens pot fer la conselleria perquè no s'hagin de fer mesures d'urgència? És a dir que la regulació de la bassa, atès que és una zona humida, la segona més important de Menorca, i que té es troba dins una ANEI, tengui un pla específic perquè pugui tenir la salut en bones condicions, sense necessitats que hi hagi aquestes actuacions d'urgència; és a dir, com ho podem fer perquè no es repeteixi la situació que hi ha hagut aquest estiu o altres estius, amb el greuge que, certament, s'afecta una platja de concurrència turística i totes les conseqüències que açò té.

La bassa es troba dins el Pla hidrològic, és a dir, es troba protegida, es troba dins el catàleg de zones humides, es troba protegida per llei i pel reial decret mateix pel qual s'aprova el Pla hidrològic i, per tant, es poden fer plans concrets, o el mateix Pla hidrològic ja regula de quina manera s'ha de millorar o s'ha de tenir cura de la salut de les zones humides.

Després, una altra qüestió que voldríem posar damunt la taula és el tema d'informació pública, informació pública, i també comunicació amb tota la població de d'Alaior i de tot l'entorn. Creiem que és important que hi hagi informació als residents i als grups locals sobre les mesures que s'adopten i també dels seus impactes potencials. Per tant, creiem que és important, nosaltres, de fet, vam fer una proposta de crear una mesa de gestió interinstitucional, perquè creiem que la col·laboració entre institucions és bàsica i imprescindible en aquest cas, i creiem que estaria bé, tal vegada, que hi hagués més transparència en les característiques de les aigües de la bassa o fins i tot de les característiques biològiques que tengui la zona humida.

Açò què ens permetria, ho dic com a proposta, perquè el conseller sempre diu que estan oberts a propostes, ho dic com a proposta perquè tot el que sigui dades obertes dels paràmetres que té la zona humida i participació açò ens impacte sobre la conscienciació de la població i entrem en aquesta educació ambiental, i que la mateixa població doncs comença a estimar-se o estima més les zones si té més coneixement del que s'hi fa i dels impactes que pot tenir l'activitat humana a les zones naturals.

Després, també creiem que és necessària una visió més integral, que s'hauria de defensar una estratègia sostenible i coordinada que inclogués la millora de les depuradores i un programa de restauració ecològica, perquè, certament, si la DANA és la que provoca la necessitat d'obrir el drenatge, doncs pot ser no hagués estat contaminada l'aigua que sortia de drenatge pot ser no l'haurien d'haver tancada, açò és una pregunta concreta: si l'aigua que drena de manera natural no està contaminada, possiblement no haurien d'haver tancat el drenatge perquè no contaminaria la platja. Per tant, si regulam la contaminació, els efectes de les depuradores, no haurem de fer aquestes actuacions mecàniques sobre la mateixa duna, que, si no, forma part de la zona humida i de la zona que també està protegida com a ANEI.

Després, em queda molt poc temps, però li faré la darrera pregunta. Les mesures d'urgència per a l'eutrofització que ha comentat i el risc d'inundacions, parlen els informes d'uns riscos d'inundacions en infraestructures properes. Li demanaria, concretament, quines són aquestes infraestructures concretes que es troben en risc d'inundació si els nivells d'aigua de la zona humida puguen més del compte.

I res més, si de cas ja afegiré al segon torn.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Carbonero. Pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca té la paraula el diputat Ferran Rosa, per un temps de deu minuts.

EL SR. ROSA I GASPAR:

Moltes gràcies, Sr. President. I moltes gràcies, Sr. Lafuente, per la seva compareixença, així com al seu equip per ser aquí avui.

He de dir que crec que hi ha setmanes que el veig més a vostè i al seu equip que a la meva família, però, en tot cas, sempre és agraït poder tenir respostes del Govern.

Jo vagi per dit que, en primer lloc, voldria excusar-me perquè hauré de partir abans que acabi la compareixença, no tenc per costum partir abans, però, en tot cas, m'agradaria assenyalar-ho perquè, em sap greu, tenc un altre compromís. Intentaré ser breu.

Vostè ens ha explicat la situació en la qual es troba aquesta zona humida i ens ha plantejat el que va succeir el mes d'agost, o els casos que se succeeixen des d'ençà com si fos un fet puntual o un problema específic, és ver que ha fet referència a una situació de canvi climàtic, però ha passat un poquet de puntetes sobre aquesta qüestió, sabent que, i crec que a hores d'ara tots en som conscients, és una qüestió que serà recurrent de cada vegada més, i que, per tant, com a mínim, està lluny de ser uns fets puntuals, les zones humides de Balears, de Menorca o de qualsevol altre indret tenen una pressió molt important.

I vostè ha assenyalat un dels elements que suposen una pressió, de fet, en el cas de Son Bou la pressió turística ha estat molt forta, de fet, és el poc que queda d'aquella zona que no sigui urbanitzat, vull dir, ben igual que ha passat a altres entorns d'altres zones humides, a Mallorca també ho coneixem, ho coneixem a la badia d'Alcúdia i també ho coneixem a la badia de Palma, les zones humides que hi havia a Mallorca, totes, han tengut una pressió feresta per la urbanització i per la "turistització". I en aquest sentit, benvingut sigui que vostè faci referència que el sector turístic ha suposat una pressió en aquests entorns.

Celebr que vostè assenyali que les zones humides són zones especialment rellevants per a la biodiversitat, no sempre s'ha reconegut des dels governs i crec que és important destacar-ho, les zones humides tenen tanta importància perquè, fins i tot, tenen figures de protecció internacional molt més enllà de Unió

Europea, i la Convenció Ramsar és un exemple, i Espanya n'és membre i en forma part i, per tant, està obligada a la seva protecció -no va passar això amb Ses Fontanelles, per desgràcia-, però esperem que sigui el cas amb el Prat de Son Bou.

Però, a més a més de la importància per la biodiversitat, crec que juguen un paper fonamental de cara al futur i vostè ho ha esmentat de forma tímida, però crec que és important posar-ho de manifest, les zones humides ens suposen una potencial font de protecció davant fenòmens costaners, davant pujades del nivell de la mar, i això és especialment rellevant en un context de canvi climàtic, de pujada del nivell de la mar, de fenòmens costaners de cada vegada més freqüents, com vàrem poder conèixer quan va venir el Sr. Jordà a explicar-nos la seva compareixença, i, per tant, en aquest sentit, zones humides no només les hem de protegir, sinó que hem de mirar de realçar-les el màxim que puguem.

A més a més, tenen una virtut molt important les zones humides i és que es poden, siguin naturals o artificials, el seu valor ecosistèmic o en biodiversitat és igualment important i exemples en tenim moltíssims, de fet, alguns els té vostè com a potencials projectes a un calaix, i nosaltres proposarem esmenes als pressuposts en aquest sentit, però a mi sí que m'agradaria fer una reflexió, Sr. Lafuente, perquè de res serveix plantejar que són molt importants les zones humides i destacar la seva importància des d'un punt de vista de biodiversitat o ecosistèmic, si això no es reflecteix a l'acció de govern. I l'acció de govern es reflecteix en dos aspectes: un, les iniciatives legislatives, i dos, el pressupost, i a cap de les dues coses vostè n'ha reflectit res; és a dir, de fet, de la Llei de costes, que vostè va presentar un avantprojecte que va treure a exposició pública, no en diu absolutament res, de com renaturalitzam les zones humides, de com les posam en valor, de com fem ús d'aquestes zones humides com a embornals de carboni, com a espai per promoure la biodiversitat i també com a espai de protecció davant fenòmens costaners, i vostè no en diu res a la seva llei estrella. Per tant, a mi m'agradaria fer una reflexió sobre aquest tema i m'agradaria saber si, arran d'aquests successos, pensen incorporar qüestions a la Llei de costes.

I després, l'altra qüestió és els pressuposts de la comunitat autònoma, ara tancam l'any 2024, els seus primers pressuposts, en els qual no hi havia cap partida en aquest aspecte de renaturalització de zones humides o de millora de la qualitat ambiental de zones humides; tramitam els pressuposts del 2025, tampoc no hi ha cap partida en aquest aspecte, més enllà de les tasques ordinàries que pugui fer des de la seva conselleria.

Per tant, m'agradaria demanar-li si arran precisament aquesta compareixença o de les reflexions que vostè ha suscitat arran d'aquesta compareixença tenen previst fer canvis en el seu pressupost. Perquè a mi, destacar la importància de les coses sense traslladar-les als pressuposts o traslladar-les a l'acció legislativa, em sembla un contrasentit, i vagi per dit que pos en valor que vostè en destaquí la importància, però jo l'animaria que, més enllà de destacar-ne la importància, això ho traslladi als pressuposts i ho traslladi a l'acció legislativa del seu govern.

I li ho dic amb tota la bona voluntat i sabent que nosaltres hem fet esmenes en aquest sentit al pressupost, que a partir de demà estaran enregistrades i que entenc que rebran la setmana que ve o quan sigui que les rebin. Però crec que, precisament, com que vostè diu que és una cosa molt important, doncs crec que val la pena posar-ho de manifest.

I ho deixaré aquí, no perquè no tenguí més coses a dir, però evidentment és un tema exclusivament circumscrit prop de Son Bou i com que nosaltres som un partit eminentment mallorquí, que ens presentam exclusivament a la circumscripció de Mallorca, crec que és més rellevant que puguin parlar del tema que avui ens ocupa. Però sí que m'agradaria que almanco en fes una referència, vull dir, perquè hi ha altres zones humides que estan en situacions relativament similars, igualment amenaçades, arreu de les Illes Balears. Per tant, m'agradaria si, com a mínim, pogués fer-nos-en cinc cèntims en aquest sentit.

Moltíssimes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Diputat. El Grup Parlamentari Mixt té el torn dividit. Primer intervindrà la Sra. Gómez, per un temps de cinc minuts. Té la paraula.

LA SRA. GÓMEZ I ESTÉVEZ:

Moltes gràcies, Sr. President. Bones tardes, Sr. Lafuente. Solidaritat amb els que agafam els avions, d'acord? No sé. Vostè ara té tot el *power* del món. Jo li agrairia que faci una gestió, que actüi...

(Rialles de la intervinent)

... que som un munt de menorquins. (...) que sí. No, no. Bé, bromes a part. Benvingut. En primer lloc, li voldria fer una pregunta sobre el plantejament de la seva conselleria, amb la part d'ABAQUA, òbviament. Vostè sap que a la part d'Alaior, de la costa bàsicament, tenim tres depuradores. És molt curiós, perquè tenim un Pla General d'Ordenació Urbana que proposa una solució. És a dir, sembla ser que hi ha acord que no és eficient tenir aquestes tres depuradores -de fet, n'hi ha una que està infrautilitzada- i, segons tenc entès, el Pla General d'Ordenació Urbana preveu tancar la depuradora de Sant Jaume. En canvi, el PTI de Menorca -el PTI revisat, com bé vostè sap, fa poc, no arriba a dos anys- en preveu el tancament de dues perquè tot quedi centrat en la que ara mateix està infrautilitzada, que deu ser la de Son Bou.

Aquesta és la informació que jo tenc, que òbviament no puc analitzar des del punt de vista expert. Jo no tenc aquest *expertise* en depuradores, Sr. Lafuente. De fet, tenim el mateix *expertise* vostè i jo, per la qual cosa està clar que necessitam rodejar-nos de tècnics de la cosa.

Però sí que voldria saber, perquè segur que ho han parlat, quin és el plantejament -jo diria- estratègic i no tàctic, perquè tàcticament ara entraré a fer algunes preguntes, però estratègic respecte de les tres depuradores que hi ha en aquesta zona. Perquè sembla clar, -i si no vostè em corregirà, si jo ho he entès malament- que quan les matèries fecals arriben al Prat, ni que

sigui ocasionalment per fortes tempestes, no deixa de ser un desbordament que prové de les aigües fecals de les depuradores, Sr. Lafuente.

I com que hi ha un plantejament que curiosament, des del punt de vista urbanístic a Menorca no acaba de ser coherent i uniforme, potser perquè el Pla general s'ha d'adequar al PTI, però com que no deixen de ser eines de tipus urbanístic, jo voldria saber la visió que vostè i la seva conselleria tenen no només des dels documents urbanístics, sinó des de la visió de la gestió eficaç i eficient de les aigües fecals. És a dir, segons la seva opinió, correcte que hem de caminar a una única depuradora -que en aquest cas seria la de Son Bou- i que, per tant, hauríem de començar a pensar en un desmantellament de la de Torre Solí i la de Sant Jaume o pensa vostè que la de Torre Solí l'hauríem de mantenir? Aquesta és una primera pregunta, Sr. Lafuente.

Després, un altre tema que li volia recordar, bé, fa, no arriba a tres o quatre setmanes, el Partit Socialista va presentar una moció en tema d'emergències, també, i de temes de torrents. La va presentar la diputada Marquès. Nosaltres, des d'Unides Podem, hi vàrem presentar cinc esmenes i, bé, vaig tenir la sort que dues d'elles van sortir endavant. La meua alegria encara desborda, perquè no tenc..., no succeeix, no em passa moltes vegades, Sr. Lafuente, encara estic gaudint del regal de Reis. I, miri, una de les propostes que va tirar endavant va ser precisament la creació d'una brigada estructural a totes les illes per fer el manteniment dels torrents. I bé, el Partit Popular hi va votar en contra, curiosament.

Bé, imagini vostè la meua sorpresa que aquesta esmena d'Unidas Podem va sortir gràcies al suport de VOX, perquè els d'esquerreres..., bé, més o manco, són esperables, i a més en temes que no semblen tampoc excessivament ideològics. Però, el Partit Popular va votar en contra. Però vostè és el conseller del Partit Popular que ha d'executar aquest acord i voldria saber, ara que estam en fase de pressupostos, com traslladarà aquest acord de creació d'una brigada estable a totes les illes per complir aquest acord. Perquè, clar, jo sé de la dificultat de la creació de cossos funcionaris, però bé, hi ha altres maneres, ni que sigui per l'*impasse*, no?, contractar TRAGSA, fer-ho a les ordres de l'IBANAT encara que vostè executi... bé, Sr. Lafuente, m'encantaria que em donés una gran alegria i que em digués que ja té previst econòmicament com vestir aquest acord, que jo vaig aconseguir treure contra tot pronòstic fa un parell de setmanes.

Moltíssimes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Gómez. Sr. Castells, té cinc minuts.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Moltes gràcies, Sr. President, i gràcies, Sr. Conseller, i al seu equip també per venir aquí a donar-nos les explicacions. Tot i que, Sr. Lafuente, aniré directament al gra. Crec que la seva explicació ha estat profundament decebedora. Si vostè ha vingut a explicar-nos una relació de fets -diria periodístic o no sé si dir del No-Do pel to en què ho ha explicat-, uns fets tots

coneixem, que tots coneixem, que sembla que siguin fortuïts. Algun fet i no ha fet cap referència a les causes. Uns fets, el maig hi va haver un episodi, a l'agost hi va haver un episodi, al setembre hi va haver un altre episodi... l'únic episodi del que ha explicat alguna causa és el que era inevitable parlar de les causes, que és el de la DANA.

Aquí tenim un relat que periòdicament es van produint uns episodis de contaminació, i vostè no ha fet cap comentari sobre les causes. Cap ni un. I molt menys, evidentment, de les solucions. O sigui, vostè ha acabat dient: "*queda mucho trabajo por hacer*". Escolti, qualsevol ciutadà que l'hagués sentit, hagués dit: "*¡ah!, mucho trabajo por hacer*", en quin sentit? Si ni ha fet la diagnosi, ni ha apuntat cap solució. *Mucho trabajo por hacer*, anar a portar les excavadores i anar obrint i anar portant les excavadores per tancar?

Clar, llavors crec que, a veure, Sr. Lafuente, vostè ha vingut de Menorca, però alguns d'aquí també hem vingut aquí perquè vostè ens expliqui quins són els problemes i quines són les solucions. No que expliqui una relació de fets que coneix tota la ciutadania de Menorca. Si tot això surt als diaris.

Aquí s'han formulat unes hipòtesis, la Sra. Carbonero ha formulat una hipòtesi, la Sra. Gómez ha formulat una hipòtesi i jo formulo una hipòtesi d'un tema que té profundament preocupada la població d'Alaior, que és sobre el possible mal funcionament de dues de les tres estacions depuradores que hi ha en aquesta zona, dues de les quals envien el seu afluent al Prat de Son Bou. I qui té la responsabilitat de controlar l'afluent d'aquestes depuradores és la seva conselleria. La meua pregunta és, el controlen? Vostè no ha fet cap referència a la qualitat de l'afluent que va parar al Prat de Son Bou.

Sóc especialment vehement en aquest tema perquè aquest grup parlamentari va demanar fa més de dos mesos les analítiques dels afluents d'aquestes depuradores perquè -insistesc- és un tema que preocupa molt la població, sobretot la població d'Alaior. Clar, a mi em sorprèn molt que un grup parlamentari -com el nostre- demani unes analítiques -que vostès tenen la obligació de tenir- s'hagi exhaurit el termini per trametre aquesta informació i nosaltres, evidentment, haguem ja de demanar l'empara per rebre aquestes dades. Vostè comprendrà que totes aquestes situacions ens fan pensar que la conselleria està amagant informació o no està sent prou diligent en la solució del problema.

Clar, quan vostè ha vingut aquí, jo he pensat, bé, no ens han enviat les dades, però ara ens donarà una explicació. Clar, quan vostè fa la seva intervenció i no ens dóna cap explicació, crec sincerament que hauria d'haver-hi menys ocultació i s'hauria de parlar clarament: què saben vostès del problema que hi ha, què saben vostès de l'afectació de l'afluent d'aquestes depuradores i quines solucions pensen adoptar.

Per part nostra, MÉS per Menorca va presentar una moció fa unes setmanes en el Ple del Consell Insular de Menorca i nosaltres vàrem posar una solució sobre la taula, que de fet és una en la línia del que ja s'ha apuntat, que hi ha una depuradora que està funcionant per sota de les seves possibilitats -que és la depuradora de Son Bou- i s'ha de fer un projecte de replantejament de la depuració d'aigües en tota aquesta zona de

manera que les depuradores de Torre Solí i de Sant Jaume acabin enviant els seus afluents a Son Bou, que aquesta depuradora, que està per sota de la seva capacitat, mantingui un cabal ecològic a la zona humida, però continuï desguassant la major part del seu afluent, com ja passa a Llucalari, amb la qual cosa, de retruc, s'estalviaria tot el problema i l'afectació turística que, sincerament, m'ha semblat que era... com aquell que diu el principal element de la seva preocupació, no?

Per tant, jo li deman, m'agradaria que a la seva segona va intervenció..., quines hipòtesis té la conselleria sobre les causes d'aquesta contaminació, quines solucions pensen adoptar i si estan d'acord amb aquesta solució, que jo només he pogut esbossar, evidentment, de forma esquemàtica, que vàrem presentar al Consell Insular de Menorca i que, curiosament, el Partit Popular hi va votar en contra, la va rebutjar perquè va dir que tot això ja s'estava fent. M'agradaria que vostè em confirmés si realment s'està fent.

Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Castells. Té la paraula el diputat Cardona, per un temps de deu minuts.

EL SR. CARDONA I VIDAL:

Moltes gràcies, Sr. President. Bé, vull agrair la presència del conseller Sr. Lafuente i tot el seu equip. Jo aprofit la compareixença, que jo no havia demanat, però aprofit, després d'escoltar tot el que han dit els diputats Sra. Carbonero, Sr. Rosa, Sra. Gómez i Sr. Castells, per fer algunes observacions que em sembla que són importants. Advertesc que no negaré la major, no... no som negacionista del canvi climàtic. Una altra cosa és com vagi aquest canvi climàtic i qui hagi de ser l'autoritzat per dir com va i com no va, perquè quan els diputats -diríem- de dretes o de centre parlem del canvi climàtic, vostès ens diuen sempre que hem de deixar parlar els científics.

És clar, tots vostès sabem que són científics, tots vostès es dediquen a la química, a la física, fan feina a la NASA, fan feina..., ho saben molt bé tot, absolutament tot de la ciència entorn al canvi climàtic. Vostès són científics tots, estan autoritzadíssims per parlar del canvi climàtic i saben tot, fil per randa, el que està passant en el món, com un temps... un temps parlaven del forat de la capa d'ozó, després es va tancar, no sabem per què es va tancar, ja ningú no diu res perquè, és clar, no sigui cosa que ara ens passi el mateix amb el canvi climàtic, que hi hagi una reversió i de sobte tothom callarà, ningú no dirà res.

Però els que no podem parlar del canvi climàtic som els de dretes; vostès sí perquè -com he dit abans- són tots científics. La Sra. Carbonero, enginyera d'Obres Públiques; el Sr. Rosa, llicenciat en Ciències Polítiques; la Sra. Gómez, advocada; el Sr. Castells, sé que té estudis superiors, però, perdoni'm, no sé... no sé quins estudis superiors...

(Se sent una veu de fons inintel·ligible)

Perdó?

(Se sent una veu de fons inintel·ligible)

D'acord, veig que no m'ho diu, ja ho cercaré. En qualsevol cas, els d'aquesta part de l'arc no tenim estudis, ni tan sols tenim el batxiller, no sabem res, ni podem parlar del canvi climàtic.

Vostès són uns hipòcrites i vostès es pensen que la resta som beneïts o són *tontos* i no sabem res de res. Escolti, miri, els disbarats que diuen vostès són d'aurora boreal, ja que parlem del canvi climàtic, perquè vostès consagren, amb una autoritat, totes les... o part de les bestieses que diuen amb una autoritat que és irrefutable perquè vostès són d'esquerres i vostès estan autoritzats a parlar del canvi climàtic.

Idò, miri, no, del que diuen vostès, jo em crec... idò res o pràcticament res, perquè, evidentment, després succeeixen coses com la que he dit abans, del tancament del forat de la capa d'ozó, ningú no sap per què, perquè els gasos d'efecte hivernacle es van prohibir a l'any 1989 i la capa d'ozó es va començar a tancar a l'any 1990, que ràpid que va anar. Si va anar tan ràpid és perquè no era tan greu el problema, però sobre açò ja no diuen res perquè no tenen resposta.

(Se sent una veu de fons inintel·ligible)

Estic parlant jo, Sr. Rosa, tenguí una mica més de cortesia parlamentària. Ja ha parlat vostè i... esperi el seu torn de rèplica i ja podrà parlar, però, com que sé que se'n vol anar, perquè té molta pressa, té un altre compromís, açò li preocupa molt, però té un altre compromís i se n'anirà i no esperarà la resposta del Sr. Conseller.

Vostès van molt endavant i els altres anam molt enrere, no és ver? Idò, miri, no, no. Açò, miri, ho hagués dit tot açò, el que han dit vostès, ho hagués dit el Sr. Borràs, que ha fet el batxiller a l'institut de Maó, idò, d'acord, però la resta, idò no, idò *no cuela*, no?

Sí que és cert -sí que és cert- que trob a faltar..., estan vostès molt preocupats...

(Se sent una veu de fons inintel·ligible)

Quan jo parl vostès sempre parlen, tenen una falta de respecte als seus companys diputats absoluta. No sé on els han educats, a vostès, però, sens dubte, la falta de respecte que tenen als companys diputats és absoluta. No sé d'on han sortit, de quin forat han sortit, però, sens dubte, és absolutament una falta de respecte absoluta.

Per tant, com que açò constarà en acta, que quedi gravat, que quedi constància que tota la resta no hem dit res mentre vostès parlaven. En el moment que parl jo, es veu que els pica el que dic, perquè estan tot el temps parlant, fent gestos, es veu que els incomoda. Idò, mirin, parlaré fins al maig del 2027, d'acord?... idò ja està, s'hauran d'aguantar. No tots...

(Remor de veus)

... no tots podran dir el mateix, no tots podran dir el mateix perquè n'hi ha que l'any que ve han de plegar ja, però, bé.

Dit açò, m'agradaria que aquesta gran preocupació que tenen vostès...

(Se sent una veu de fons inintel·ligible)

... m'agradaria que aquesta gran preocupació que tenen pel Prat de Son Bou, per tot el tema de les depuradores, per tot el tema d'aquesta zona humida que hi ha a Menorca, la segona més important, evidentment ens preocupa a tots, però trob a faltar també, en tota aquesta gran preocupació, que es preocupin un poquet també de les depuradores, de les desnitrificadores de l'aigua de Maó, d'açò no es preocupen.

Vostès només es preocupen del que fa referència al que és competència del Govern balear perquè està governat pel PP, però del que fa referència a l'Ajuntament de Maó, que està governat pel PSOE, açò..., i afecta els ciutadans de Maó, açò no els preocupa i el tema és tant o més preocupant que el Prat de Son Bou perquè els diré una cosa que tal vegada no saben: més important que el Prat de Son Bou, molt més, són les persones que viuen a Maó i les persones que viuen a Menorca.

I jo estic d'acord que ens hem de preocupar del Prat de Son Bou, no diré el contrari, però sí que fan... demanen compareixences contínues per preocupar-se de temes que són importants, però no tant, perquè encara en aquest parlament ni a cap comissió d'aumon no he sentit dir res per part de l'esquerra sobre la preocupació dels nitrats de l'aigua de Maó, sobre açò, vostès no diuen absolutament res. Es veu que la seva ciència aquí no hi arriba. Es veu que d'açò no saben res vostès. Però no es preocupin, aquí estic jo per recordar aquest tema, maldament no tenguí res a veure amb la conselleria del Sr. Lafuente, en aquest assumpte, perquè és un tema de salut, idò aquí estic jo...

(Se sent una veu de fons inintel·ligible)

... aquí estic jo per recordar-los-ho i per recordar als habitants de Menorca que a vostès els ciutadans del municipi de Maó no els importen res. Estan més preocupats pel Prat de Son Bou que per als habitants que hi ha a la ciutat de Maó, sobretot i principalment perquè el Prat de Son Bou, la competència, és d'una institució governada pel PP i el tema del problema de l'aigua de Maó és competència d'una institució governada pel PSOE. Açò, aquí, aquest és tot el problema que hi ha, no n'hi ha cap més.

M'han sobrat dos minuts i mig, que els els regal.

Moltíssimes gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Gracias, Sr. Cardona. Bueno, quizá debería haber recordado que las comparencias son para interpelar al conseller, pero bueno, como hay turno de réplica, supongo que tampoco...

(Se sent una veu de fons inintel·ligible)

... me lo tendrán en cuenta, pero no se debe interpelar a los... de otros grupos, pero bueno, en cualquier caso hay turno de

réplica y si alguien quiere comentar o defenderse de las afirmaciones que ha realizado, lo podrá hacer en su momento.

Pel Grup Parlamentari Popular, té la paraula la diputada Margalida Poci, per un temps de deu minuts i li record el mateix que he dit al Sr. Cardona: pot fer referències, però...

LA SRA. POCOVÍ I SAMPOL:

Gràcies, president. Bones tardes, senyores i senyors diputats. Bona tarda, conseller i membres del seu equip, que per segona setmana consecutiva ens acompanyen en aquesta comissió.

En primer lloc, m'agradaria agrair al Grup Socialista i, per cert, lament el motiu pel qual la Sra. Marquès no ha pogut ser avui aquí, repetesc, agrair aquesta sol·licitud de compareixença per explicar la situació del Prat de Son Bou en el terme d'Alaior, a Menorca, per una part, perquè he de confessar que desconeixia aquesta zona humida de Menorca. M'han donat oportunitat de cercar informació, de conèixer part de les seves característiques particulars i també de la seva problemàtica.

Per altra part, hem tengut oportunitat d'escoltar en detall les explicacions del conseller sobre les actuacions per part de la conselleria per tal de minimitzar els impactes sobre aquest espai. En el nostre grup en aquesta comissió som mallorquins i no coneixiem en detall, igual que tots els dels grups de l'oposició on predominen els menorquins.

També tenim ben present la gran importància dels nombrosos valors ambientals, tant de caire ecològic com econòmic i cultural, dels ecosistemes aquàtics -entre els quals hi consta el Prat de Son Bou-, ecosistemes àmpliament reconeguts per la comunitat científica i conservacionista i cada vegada més apreciats per la població en general.

Concretament, el Prat de Son Bou és una zona humida del sud de Menorca, zona de transició entre sistema terrestre i aquàtic, on arriben aigües procedents del barranc de Sa Vall i d'Es Bec. L'aigua està estancada, entenen que ocupa la depressió formada darrere la línia de dunes que la separa de la mar, concretament de les platges de Son Bou. Com és habitual en aquests espais, el volum d'aigua varia de forma irregular al llarg de l'any, fet que interfereix en la qualitat de l'aigua i l'obertura dels canals. També és cert que l'intercanvi d'aigua amb la mar és irregular, es fa amb més freqüència i intensitat a les èpoques de temporals de marins, a l'hivern, però també, com va succeir aquest estiu, es veu afectat per intenses pluges quan es puguin donar a qualsevol temporada de l'any.

Considerem important actuar per a la conservació d'aquests espais, en molts casos alterats per algun tipus d'impacte o agressió o simplement a causa de processos naturals com és el canvi de cursos pluvials, i també important actuar per mantenir la interactivitat amb la comunitat biològica i el medi inert que la sustenta per poder conservar l'ecosistema.

Concretament, el Prat de Son Bou es considera un ecosistema essencial, tant des del punt de vista ecològic, per la seva gran riquesa fauna i flora, incloent espècies endèmiques, com bé ha explicat, i també pel caire hidrològic. A més, està

ubicat a un lloc estratègic on hi juga un paper fonamental l'activitat natural i humana. Evidentment, tal com ha comentat, requereix d'una complexa gestió equilibrada i constant per garantir la conservació de l'espai sense comprometre els beneficis socioeconòmics que aporta, tenint en compte també el seu atractiu turístic.

Per tant, som de l'opinió que, per suposat, s'ha de gestionar aquesta zona humida protegint l'ecosistema pels seus grans valors ambientals, però també és important trobar l'equilibri entre la protecció mediambiental, la seguretat, el turisme i el desenvolupament local.

Per altra part, i davant les pluges intenses cada vegada més freqüents a la nostra comunitat, juga un paper fonamental la seva funció reguladora. Per això, considerem imprescindible disposar d'un protocol d'actuacions d'emergència en aquests casos.

Tal com ha comentat -o almanco així ho hem entès- el passat mes de maig es va donar un increment significatiu del nivell de la mar en aquesta zona humida arran de l'obstrucció del flux natural cap a la mar que va generar efectes negatius amb l'acumulació de nutrients afavorint l'eutrofització i l'aparició de plagues. Davant d'aquests fets, entenem que és quan des de la conselleria, i en coordinació amb diferents serveis implicats, es va començar a actuar en un pla d'actuacions per minimitzar els efectes negatius en tots els seus sentits.

El 29 de maig, la Direcció General de Recursos Hídrics va anunciar la intervenció al Prat per prevenir l'eutrofització i preservar les condicions sanitàries de la platja. Intervenir va consistir en l'obertura de Sa Gola, permetre el drenatge de forma controlada, permetre el buidatge de l'aigua estancada i així poder ser renovada amb aigua marina. Això, evidentment, va suposar tancar temporalment la platja.

Per suposat, i en vista dels informes -segons ha comentat- de la Direcció General de Costes i també de la Direcció General de Medi Natural considerem aquesta intervenció encertada per evitar empitjorar la situació.

El 31 de maig la platja va poder tornar a ser oberta i, per suposat, amb els pertinents controls analítics de totes les aigües. Arran dels resultats analítics la zona propera a unes certes zones, on hi havia més banyistes, sí que es va poder obrir. Entenem que les zones més properes a l'aigua estancada a la zona varen haver de quedar tancades encara per evitar problemes.

En juny la platja es va obrir en la seva totalitat. Es va mantenir una zona tancada devora de la zona del drenatge i, de fet, sobre la platja, perquè les analítiques demostren que l'estat de les aigües no suposa cap problema per als banyistes.

Evidentment entenem que totes aquestes mesures de seguretat són correctes i valoram positivament l'espera de les condicions òptimes per poder obrir la platja i recuperar l'activitat turística, sempre vigilant per la protecció dels ecosistemes i la seguretat dels banyistes.

Desgraciadament, el 15 d'agost arriba la DANA que va afectar Menorca. Les intenses pluges provocaren el desbordament de la zona humida, va provocar l'obertura natural del canal i la força de l'aigua va arrossegar sediments, restes vegetals, cap a la platja. A l'instant es va posar en marxa el dispositiu d'emergències per coordinar les actuacions necessàries i evitar danys majors.

Es va procedir el 23 d'agost a tancar el canal per impedir l'abocament de l'aigua estancada cap a la platja. D'aquesta manera, després es varen poder retirar tots els materials i les restes de vegetals per intentar facilitar el flux natural del canal. Tot funcionava bé -entenem- es va obrir la platja, però després la pressió acumulada a la depressió va tornar a provocar l'obertura del canal i es varen haver de prendre altres mesures preventives.

Tot això va ocórrer en plena temporada turística. És cert que certs grups de l'oposició no donen importància a aquest caire turístic, nosaltres pensam que s'ha de tenir en compte perquè vivim a una comunitat on el nostre motor econòmic és el turisme. Evidentment, s'ha de fer feina per preservar i conservar aquesta zona humida -com he dit abans- amb elevats valors mediambientals. I en aquest aspecte consideram i valoram positivament aquestes reunions amb les comunitats locals i també amb el sector turístic.

Per tot el que hem entès, el nostre grup parlamentari, per una part, valoram positivament totes les actuacions realitzades, per suposat validades amb informes tècnics per part dels diferents serveis -com ha dit abans- medi natural o recursos hídrics, igualment també amb totes les analítiques que ha dit que havien realitzat. Consideram que es varen prendre les actuacions oportunes per minimitzar els efectes negatius tant dins la zona humida com a la població local i el sector turístic.

Per altra, els demanam, si és possible i si tenen previst -en el seu cas- prendre mesures per intentar minimitzar els impactes davant possibles fenòmens adversos en el futur. O bé també si es disposa d'un protocol d'actuació en aquests casos.

També l'animam a fer efectiu el compromís que ens ha anunciat de fer una adequada planificació per poder respondre de forma efectiva i eficient davant els fenòmens meteorològics adversos que puguin posar en perill la biodiversitat de la zona i la seguretat dels banyistes.

I si també, després d'escoltar les intervencions dels diferents grups parlamentaris que critiquen les mesures adoptades ara, desconec -li he de dir sincerament- si en el passat, durant els seus anys de legislatura, va passar qualque vegada aquest fet o no va passar, però sí que m'agradaria saber si l'anterior govern va impulsar qualque pla de gestió integral del Prat o igualment si va impulsar l'eliminació de les depuradores de Sant Jaume -que també han comentat- per evitar abocament de l'aigua depurada a la zona humida.

Crec, i pensam nosaltres, que aquests fets no són puntuals ara, de maig a ara, no és d'enguany, de 2024. Vull pensar que anys enrere també es dugueren donar circumstàncies semblants.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Pocoví. Tiene la palabra el conseller para contestar a todos los grupos.

EL SR. CONSELLER DE LA MAR I DEL CICLE DE L'AIGUA (Juan Manuel Lafuente i Mir):

Gracias, Sr. Presidente. Intento ir contestando a los diferentes grupos. Bien, en primer lugar, la Dirección General de Recursos Hídricos y la conselleria, aunque parece que alguno trata de quitarle valor, pues el hecho de la DANA del 15 de agosto fue un acontecimiento importante y no habitual, de una cuantía, vamos, según los estudios de posibilidades de que se repita, pues totalmente inhabitual, más de 200 litros por metro cuadrado, con una afección en todos los torrentes y en toda la red de torrentes de Menorca inhabitual. Y, por tanto, en eso se ha estado centrado trabajando y hemos tratado de pasar toda la información.

Yo creo que las respuestas a todas las peticiones están contestadas absolutamente a todos los diputados por escrito, si no le ha llegado a alguno, pues está en trámite, pero están enviadas absolutamente todas.

Y coincido con la Sra. Carbonero en que, efectivamente, tiene una importancia fundamental la zona desde el punto de vista medioambiental, y discrepo en que no la tenga desde el punto de vista turístico. Yo creo que sí que la tiene desde el punto de vista turístico, porque creo que tenemos que abogar porque sea compatible la actividad turística con la preservación medioambiental, creo que uno de los valores importantes que tenemos en Menorca es precisamente, pues lugares tan emblemáticos como Son Bou, creo que Son Bou sí que es un atractivo turístico, el mantenimiento de la zona húmeda de Son Bou lo es, y si queremos buscar al turismo respetuoso con el medio ambiente, creo que decir que no tiene ningún valor turístico, que carece de valor turístico para usted, pues creo que discrepo en esto. Cada uno tiene su opinión sobre estas cuestiones.

Tampoco... ha afirmado que la contaminación se debe a las depuradoras, o que se debía a la existencia de las depuradoras. Vamos, las analíticas que tenemos, lo que confirman es que la salida de las depuradoras es correcta; el hecho de que se hagan luego análisis del agua en la zona, sobre todo en verano, que hay agua estancada, que hay animales, que hay todo tipo..., sube la temperatura, pues da lugar a que en esa agua pueda haber algunos elementos contaminantes. Pero que sea de la depuradora, como usted afirma, creo que de los datos que tenemos no se puede desprender que sea así.

He de decirles una cuestión que yo creo que es básica, preguntaba ¿cuáles son los orígenes y cuáles son las soluciones? Eso nos sirve para varias de las preguntas, pues los orígenes son exactamente los mismos que había durante los ocho años anteriores y las soluciones, evidentemente, no son las que aportaron durante los ocho años anteriores, porque no aportaron absolutamente ninguna. No hay variaciones respecto a la situación, la variación importante se produjo por el hecho de la DANA y no hay variaciones sustanciales. Eso no quiere decir que no debamos plantear cuestiones de cara al futuro.

La Sra. Carbonero me hablaba, bueno, hay que intentar evitar el uso de máquinas mecánicas sobre la arena para abrir. Me decían también: no, es que no ha hablado de soluciones. Bueno, yo quería primero hacer un planteamiento de todo lo que hemos hecho y creía que les interesaba esta cuestión. Veo que a algunos no les interesa mucho, pero quería explicar qué era lo que habíamos hecho hasta ahora. Ya antes del verano planteamos el hecho de abrir la ola de la mina que existe ahí, como elemento para poder ir regulando el nivel del agua, y hemos empezado a hacer los estudios pertinentes. Pero, como he dicho, se trata de una zona especialmente sensible; si abrimos o cerramos, debe tenerse en cuenta qué repercusiones medioambientales se pueden tener, y por eso se encargan los estudios correspondientes para hacerlo. Estamos tramitando la posibilidad... siempre pensamos que tener la mina, el apartado de la antigua mina que hay, una ola donde poder abrir y regular la entrada y salida, puede ser un elemento que haga que no haga falta tener que abrir puntualmente en la playa. Pero queremos hacerlo con los estudios pertinentes. Están trabajando en este sentido.

Y lo que hemos ido explicando han sido las medidas de urgencia que se han tenido que adoptar por las especiales circunstancias de este verano.

Después me hablaba a ver qué infraestructura era la del riesgo de inundación: era la de la EDAR de San Jaime la que había provocado que iba subiendo el nivel y había que evitar que se inundase esa EDAR por la subida. Y, efectivamente, las competencias, por las cuales entiendo que ustedes, que conocen perfectamente la estructura del Govern y las competencias de cada dirección general, que comparezco aquí con las competencias de la Dirección General de Recursos Hídricos, pero no respecto a las competencias de la Dirección General de Medio Natural, que las tiene y trabajamos conjuntamente con ellos, evidentemente, pero cada uno tiene sus competencias. Comparecemos en aplicación del Plan hidrológico y de las competencias de que se trata de un torrente, del final de un torrente que tiene una afectación en una zona húmeda que debemos mantener ese equilibrio medioambiental. Por, tanto, es en base a esas cuestiones que tratamos de resolver los problemas que se dan, pero es en base a las competencias de Recursos Hídricos en cuanto a torrentes, no en cuanto a zona LIC-ZEPA, zona protegida, pero en cuanto al medio natural cómo se gestiona la Albufera des Grau, por ejemplo.

Pero una de las cuestiones que más nos ha llamado la atención, y como se me preguntaba, es la inexistencia de un plan de gestión, es decir, todas estas cosas que ahora me han dicho que no teníamos, habíamos analizado las causas, que no buscábamos las soluciones, pero que no se daban en los ocho últimos años, es que en los ocho últimos años ni plan de gestión ha habido de esa zona desde el punto de vista de gestión natural, absolutamente nada en esa materia. Tampoco he encontrado ningún estudio que avale la unificación de las depuradoras en la zona, es que ni una línea ni un estudio preliminar, absolutamente nada.

Cuando, precisamente, hablando con la gente que entiende de estas cuestiones, se dice: es una buena opción, pero hay que hacer los estudios pertinentes. Porque si, desgraciadamente, han bajado en los últimos años las aportaciones del agua de

lluvia y le retiramos las aportaciones que puedan venir de las depuradoras, con sus correspondientes análisis, que son positivos, si les eliminamos esa aportación de agua a una zona húmeda, sin saber qué repercusiones tiene, puede ser que una buena idea, que creo que es digna de estudiar y la estamos estudiando, pueda tener repercusiones medioambientales negativas. Por, tanto, creo que vale la pena, si tomas una decisión de este calado, hacer los estudios pertinentes, y en eso estamos, porque si eliminamos la aportación de agua que desde las depuradoras provienen, y provienen de forma analizada, correctamente, y la manda, además, a otro sitio, a otro torrente, sin saber qué afectación tendrá, pues, evidentemente, hay que estudiarlo.

Es decir, para ver si me explico correctamente, me parece una buena idea lo de la unificación y nos parece, desde el punto de vista lógico, esta cuestión, pero estudiémosla, nos lo dicen además las entidades ecologistas: cuidado, porque si dejáis de enviar el agua que proviene de las depuradoras, igual, con el objetivo de no dañar, a la zona húmeda le estás causando un daño importante.

He tratado, he contestado algunas preguntas que me planteaba la Sra. Carbonero y otras preguntas que me planteaba el Sr. Castells, o el Sr. Rosa, no está, pero para que conste en acta, su pregunta, me decía: bueno, usted habla mucho de la importancia que tiene esta zona húmeda para el Govern, pero nada de nada, nada de presupuestos, nada en la Ley de gestión integral de la costa de Baleares; decirle también, pues, respetuosamente, discrepo de estas afirmaciones. En la Ley de gestión integral de la costa de Baleares se establecen precisamente los planes para la gestión de las playas en concreto, en los cuales cuando hay una zona húmeda, evidentemente, se tiene que tener en cuenta. Por tanto, sí que hay concreción.

Y, en cuanto a la aportación presupuestaria, decirle, por ejemplo, que en... hablaba de aportaciones a zonas húmedas, la zona húmeda, por ejemplo, en Binissalem hay un proyecto ITS, no lo encontrarán en el presupuesto, de 358.000 euros. Ha dicho que él se preocupaba más de Mallorca que de otros sitios, pues le pongo un ejemplo de una aportación... de un proyecto ITS en una zona húmeda en Mallorca para que así esté más tranquilo y vea que sí que hay actuaciones y dotación presupuestaria, como también la hay respecto a inversiones en la mejora y la reutilización de la depuradora de Es Migjorn, que sí que aporta al final al Prat de Son Bou y, por, tanto, trabajamos en proyectos de mejora de esta depuradora de reutilización de agua y que, por tanto, también tiene dotación presupuestaria.

Bien, la Sra. Gómez me decía que... que bienvenido a los problemas de conexión aérea. Hace muchos años que lo sufro y soy conseller del agua, pero no del aire, con lo cual poder ninguno sobre esta materia, por suerte, o sea que...

(Rialles de l'intervinent)

Y planteaba lo de la unificación de la depuradora de San Jaime, de Torre-solí i Son Bou, nos parece una buena opción, por eso la estábamos trabajando, pero cuando se planteaba la moción no la rechazamos porque sí, sino porque para decir que

sí tienes que estar seguro que... intentando buscar lo que explicaba antes, una solución al Prat de Son Bou no le eliminaba la aportación de agua y eso le produce un perjuicio, y que donde lleves el agua de la de Son Bou también tienes que saber que no produces ningún perjuicio.

Por tanto, estamos trabajando en ello, teniendo en cuenta que las depuradoras son competencia municipal y trabajamos conjuntamente con el ayuntamiento, pero creemos que es una opción, como mínimo a estudiar, la posibilidad de reconvertir las depuradoras de Torre Solí y de San Jaime como estaciones de bombeo y utilizar la depuradora de Son Bou como depuradora principal, pero antes veamos qué afectación tiene en el Prat de Son Bou. En cuanto veamos que no tiene afectaciones negativas, creo que es una buena opción.

Me preguntaban sobre una cuestión que no tiene... razón de ser respecto a esta comparecencia, que es el tema de las brigadas de mantenimiento de los torrentes, también en eso, pues, discrepo de esa cuestión. Creemos que el mantenimiento de los torrentes con funcionarios públicos... debe haber un seguimiento y una vigilancia de los torrentes con funcionarios públicos, pero es mucho más útil y más ágil, y creemos que es más efectivo, la existencia de o bien los contratos de mantenimiento, que ya los tenía el anterior gobierno y no se planteó nunca en el anterior gobierno en los ocho años anteriores, establecer..., no se le pasó por la cabeza esta brillante idea de establecer brigadas de limpieza de torrentes, no se le pasó supongo porque consideró que no era muy práctica, y que la colaboración con las explotaciones agrarias y con un buen contrato, o mejorar en este caso en presupuestos, multiplicar por dos, como mínimo, la cuantía es mucho más efectivo que eso.

Pero bien, en ese tema usted tiene una opinión y nosotros tenemos otra opinión, pero lo que sí le puedo asegurar es que compartimos con usted... y que la voluntad, precisamente, al incorporar, al duplicar la cuantía en limpieza de torrentes es incidir precisamente en la mejora de la limpieza de torrentes.

El Sr. Castells me reprochaba que mi exposición parecía el No-Do, yo siento que le parezca el No-Do, pero ya le digo que si a usted le parecen poco importantes los hechos acaecidos el 15 de agosto y que eso no merecía ninguna explicación parlamentaria respecto a lo sucedido en Son Bou, pues también respetuosamente discrepo de su opinión. Creo que aquí se ha venido a dar cuenta de lo que ha hecho el Govern y lo que ha hecho el Govern durante este verano. Si eso a usted le parece el No-Do, pues lo lamento muchísimo, pero eso es lo que he venido a hacer aquí y lo seguiré viniendo a hacer, aunque a usted no le guste.

Sobre las causas y soluciones, pues ya le he dicho las causas y soluciones que ha habido este verano son absolutamente las mismas que ha habido en los ocho últimos años, en los que no le he oído a usted hablar sobre esta problemática, que creo que nos preocupa.

Y, evidentemente..., le he dicho dos opciones en las que estamos trabajando para intentar solucionarlo: una es la apertura, el tener libre la mina para regular la entrada y salida, en lugar de que sea la apertura natural que se ha producido,

reiteradamente de forma cíclica cada dos por tres se abría Son Bou, cada dos por tres se abría, yo he ido muchas veces por ahí antes y de repente estaba abierta al mar, como de repente estaba cerrada.

Claro, nunca se ha producido un hecho... o nunca se han producido, hace muchos años que no se producía, o al menos yo no lo he visto, como el de la DANA del 15 de agosto con una cantidad de residuos y de cañas y de restos de todo tipo que se produjo y que, evidentemente, forzaba a actuar.

Estamos trabajando en esa opción. Estamos trabajando en la opción de la unificación de las depuradoras y estamos pidiendo y trabajando con la Dirección General de Medio Natural en un plan de gestión, cosa que tampoco le he oído durante los ocho últimos años, a usted, como diputado, solicitar un plan de gestión de la zona de Son Bou.

Por tanto, creo que sí que debe existir un plan de gestión integral en el que sepamos cuándo... qué niveles tiene que tener mínimos de agua. Hay una infiltración que se produce de forma natural en la playa, que se siga produciendo, si podemos..., si es suficiente el caudal de evacuación de la mina tenerla libre, donde durante muchos años se iba regulando también de forma natural y si eso..., pues, qué cuantías debemos tener de agua y que eso garantice ese equilibrio entre el mantenimiento del ecosistema de la zona húmeda de Son Bou y su buen estado.

Pero creo que es importante que en estos temas, y así lo consideramos, sean los técnicos quienes nos lo digan y que tengamos la certeza, por eso..., porque es un sitio especialmente sensible. Si no abrimos y rebosa producimos daños medioambientales. Si abrimos sin ningún tipo de control y no calculamos el... esto también se pueden producir daños medioambientales irreversibles y creo que eso no está en el ánimo de ninguno de los que estamos aquí.

Y por tanto, como decía el Sr. Cardona, yo de estas cosas prefiero que sean los técnicos quienes me digan cómo debemos actuar.

Bien, respecto al Sr. Cardona, bueno, a nosotros nos preocupa la situación del Prat de Son Bou como nos preocupa también la situación que puedan tener los ciudadanos de Maó por el suministro de agua y por eso esperamos poder... buscar también o colaborar en la medida de nuestras posibilidades en esta materia.

Hoy hemos tenido una junta de aguas insular en Menorca con todos los ayuntamientos, con los agentes sociales, con las asociaciones medioambientales para explicarles las inversiones del Govern i de ABAQUA en Menorca y... y, bueno, hemos tratado bastantes temas en esta materia en la que es imprescindible la colaboración entre los distintos ayuntamientos... con las distintas administraciones en función de sus competencias.

También agradecer a la Sra. Pocoví su intervención. Decirle que, efectivamente, como he explicado antes se trata de una zona sensible en que las acciones que hagamos, pues hay que pensarlas y tienen que tener el apoyo público correspondiente, que no hay ningún plan de gestión de esta zona elaborado por

el anterior gobierno; que la administración competente en ese plan de gestión sería la Dirección General de Medio Natural y que estamos trabajando con ellos para elaborarlo y, de esa manera, tener claros los distintos pasos a dar.

Decir que nos comprometemos -y estamos trabajando en ello- a estudiar el tema de las depuradoras, de la unificación en una sola depuradora, pero cuando tengamos los informes técnicos que nos avalen, de hecho, ya se había pedido autorización a la propiedad colindante en la zona de la mina para tener una zona de drenaje natural y de control del drenaje de la zona húmeda. Invertimos en las depuradoras que son competencia de la comunidad autónoma -en este caso la depuradora de Es Migjorn y presente modernización y mejora de la depuradora de Es Migjorn- y controlamos las depuradoras que sean municipales o particulares para que no existan vertidos contaminantes.

Por tanto, entendemos que estamos realizando los esfuerzos necesarios para que haya una buena gestión del Prat de Son Bou, pero evidentemente -lo sigo manifestando- hay cosas, como por ejemplo el tema del estudio exacto de las depuradoras, que debemos hacer de cara al futuro.

Muchas gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Gracias, conseller. Començam el torn de rèplica. En primer lloc, el Grup Parlamentari Socialista. Sra. Carbonero, té cinc minuts.

LA SRA. CARBONERO I SÁNCHEZ:

Moltes gràcies, president. Gràcies, conseller, per les respostes. Sí, aclarir algunes coses i fer reflexions sobre altres.

Primer de tot, el tema principal és abordar i eliminar les causes de degradació de la zona humida. Jo he posat una hipòtesi, efectivament -com deia el Sr. Castells-, li he posat una hipòtesi damunt la taula, com ho han posat altres companys, perquè ho he llegit a la documentació que ens ha passat la conselleria, que a les aigües de la zona humida es troben estreptococs fecals. Això és allà. Vull dir, un estreptococ fecal ve d'on ve i ve d'una depuradora. Vostè em dirà: "no". M'ho ha dit tàcitament: "no, la contaminació no ve dels afluents de les depuradores que aboquen a la zona humida".

Bé, doncs molt bé, si vostè em diu que no, doncs, ho tenim en compte. Però es contradictori amb informes que ens han passat de la conselleria. A més, li diré més, que em sembla molt bé, estam molt contents que es vulgui unificar i que es vulgui fer un plantejament de les diferents depuradores que hi ha a la zona entre Torre Solí, Son Bou, etc., però si s'està plantejant el tema de les depuradores, és perquè és molt millorable, perquè n'hi deu haver alguna que o no funciona prou bé o l'afluent en algun moment de punta no treu.

Però bé -insistesc-, seria molt interessant que hi hagués transparència en aquest tema, molta transparència, perquè al final estam obligats a tenir les dades de com depura la depuradora. Per tant, pengi-la. Pengi-la a una pàgina web que

no hagi de venir el Sr. Castells a demanar analítiques. Pengi-la. A més, li diré més, no només açò, la gestió de les depuradores i la gestió de tota la zona humida.

Vostè, amb menyspreu, m'ha dit: "és que a vostè no li interessa el tema turístic?" -també ho ha dit la Sra. Pocovi- no, no, no confonguin, no confonguin, el problema és que actuen quan hi ha una incidència sobre el tema turístic. Perquè açò hagués passat el mes de gener, que ningú no va a nedar, per ventura la conselleria ni hauria agafat cap màquina ni hauria..., perquè ja li ho he dit, vostè ho ha dit, ens ha explicat totes les dades del que havia anant passant, nosaltres ho hem seguit per la premsa i per preguntes i qüestions que li hem pogut demanar, però açò s'ha actuat perquè la DANA -que passarà cada vegada amb més freqüència- va passar el mes d'agost, que és justament quan hi ha gent que va a nedar.

Jo hi vaig anar a nedar, vaig anar a Son Bou, jo som de Ciutadella i no solc anar mai a Son Bou, hi vaig a posta dues setmanes seguides. I sortia..., vull dir, varen obrir, intentaven tancar, però allò naturalment s'obria i estava contaminada i hi va haver uns dies que no es va poder nedar. Jo li deman, jo crec que el problema és que vostès estan més focalitzats del compte amb el tema turístic. Si açò hagués pagat el mes de gener, s'hauria agafat una màquina a evitar que sortís l'aigua contaminada a la platja, que és el que feia que..., que..., tancar la platja, és a dir, que no et podies banyar?

Aquesta és la qüestió, per què? No és que no ens importa el tema turístic, no, Sr. Conseller, és que si la zona humida està sana i es regula d'una manera natural, no hi ha contaminacions, no hi haurà cap problema amb el tema turístic. Cap. Cap ni un. Aquesta és la qüestió. És posar el focus damunt l'important i l'important és la salut de la zona humida.

Per tant, crec que abordar i eliminar les causes de contaminació, transparència -importantíssim, importantíssim- i que hi hagi comunicació amb la zona de Son Bou, les activitats econòmiques que hi pugui haver, la població d'Alaior. Açò, importantíssim, ho hem dit, ho he dit a la primera intervenció, vull dir, són actuacions que són importants per transparència i també perquè entra dins l'educació ambiental de la població. I com més coneixem les coses, més ens les estimam.

Després, el tema de visió integral, que açò també faig incidència -ja acab, president- faig incidència sobre el que he dit abans, la visió integral no només pot ser que quan se'ns contamina una platja actuem, perquè són actuacions extraordinàries. I jo li he demanat, és la primera vegada que es fa l'actuació d'aquest tipus d'una màquina a la platja i obrir una gola de manera artificial?

Perquè és cert, vostè mateix ho ha dit, jo ho he apuntat: "*ibas por aquí y de repente se abría, de repente se cerraba*". Hi ha una regulació natural de les zones humides. I si s'obre la gola, que hi ha dos punts, crec, i després hi ha la de Ponent, aquesta que li diu la mina, jo ara no, no..., per ventura m'equivoc, però crec que el drenatge aquest que no deixa de ser artificial, que ja al final (...), funciona, si s'obren dues més cap a la banda de la urbanització i surt aigua que no -perquè els

nivells són alts- que no està contaminada, tampoc no ha de ser un drama.

Però bé, la qüestió és que tindrem més DANA, tindrem més vegades el nivell alt que açò provocarà -vostè ho ha dit justament- inundació...

EL SR. PRESIDENT:

Hauria d'anar acabant.

LA SRA. CARBONERO I SÁNCHEZ:

... -sí- inundació de la depuradora, sortirà l'aigua cap a la platja i s'ha de fer una visió integral i també amb visió de canvi climàtic. Vull dir que açò serà una situació que d'extraordinària haurem de passar a menys extraordinària. Res més.

Moltes gràcies per les respostes.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Carbonero. Pel Grup Mixt intervindrà la diputada Gómez, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. GÓMEZ I ESTÉVEZ:

Gràcies, Sr. Rovira. Sr. Lafuente, jo entenc molt del que vostè ha comentat perquè dir és molt fàcil -tots els que hem gestionat ho sabem- i fer és molt complicat. Bé, tot i la comprensió al que té ara vostè a fer, sí que voldria entrar un poc..., bé, assumim el que vostè s'ha trobat, per activa o per passiva. Entenc, per tant, que vostè necessitaria ara per arrencar una decisió -que sembla ser que sí, que estariem tots d'acord que s'han de prendre decisions que segurament arriben tard-entenc que mancaria un estudi tècnic, òbviament, on es posin damunt la taula pros i contres -és per saber si ho he entès bé- i aquest estudi, per tant, s'hauria d'encomanar a qualcú que el fes. Miri, és que estic a temps de fer una altra esmena, Sr. Lafuente, miri, estic fent esmenes. Llavors dic: "bé, açò pot ser una altra esmena". Però bé, aniria un poc per aquí. És a dir, perquè vostè pugui prendre una decisió, que no serà fàcil perquè no parlem d'una cosa fàcil, és una cosa realment complexa, s'hauria de fer aquest estudi, no? Vull dir, fins aquí, crec que ho he entès bé.

Per tant, bé, açò seria a nivell estratègic. A nivell tàctic, home, bé, evitar en el possible els vessaments, entenc que tampoc no és fàcil, som conscient que vostè tampoc no controla la meteorologia; és a dir, ho puc entendre molt, però, bé, posem fil a l'agulla, segurament.

I després, no vull renunciar al tema dels torrents perquè ho tenc aquí a mà, i vostè ha estat molt amable de contestar, és clar, a mi açò és el que em preocupa, que jo he aconseguit un acord de ple, sense el suport del Partit Popular, de manera rocambolesca, i jo entenc que vostè està obligat a complir-lo i jo intentaré fer seguiment que vostè l'ha d'executar, i, bé, no ho sé, jo li oferesc que..., si vol, no ho sé, és a dir, crec que està obligat a complir-lo si hi ha un acord que surt del Parlament, Sr. Lafuente.

I, bé, jo no dic que directament hagi de crear un cos funcional, perquè també sé que açò és prou complex, m'estimaria més que vostè ho intentés que no que fes contractacions externes, però, miri, sí que li vull, almanco, explicar, o vull compartir amb vostè com ho faria jo, idealment, i li ho dic des del fet polític, no des dels gustos de Cristina Gómez, des del fet polític, m'agradaria que l'IBANAT doncs també redactés quina és la forma adequada, mantenint biodiversitat, és a dir, quan parles amb diferents persones que d'açò en saben, que jo ja he reconegut que jo no en sé, te parlen de biodiversitat, te parlen de fer neteja per trams, no fer neteges contínues, perquè d'alguna manera s'eviten escorrenties. Bé, sigui com sigui, segurament l'idoni seria que a l'IBANAT donés a Recursos Hídrics, potser, no ho sé, jo li ho dic, seria una bona forma d'arrencar el camí de com abordar el tema de la neteja i del manteniment dels torrents.

Perquè Recursos Hídrics sí que ens fa por que entri un poc a sac, no seria la primera vegada que entren excavadores a sac, però jo crec que ara tothom està com a molt d'acord, Sr. Lafuente, que la neteja no és quelcom tan simple com sona la paraula, i que, de fet, hi ha plantes invasores, és a dir, bé, no és tan senzill. Llavors, idealment seria l'IBANAT, entenc jo, que hauria de dir-li a Recursos Hídrics com fer aquest manteniment dels torrents.

I jo, per començar, Sr. Lafuente, si vostè avança una contractació, jo dic, per començar, i m'ho invent, tipus TRAGSA, una contractació important, bé, jo o qui sigui, ja li donarem la llauna perquè després ho internalitzi. Però, com a primera fase, si vostè fa una aposta important, ni que sigui contractant, m'ho invent, una empresa semipública, com TRAGSA, doncs podria estar bé.

I res més, en realitat no som ningú per dir-li com ha de fer la seva feina, però, bé, tenia cinc minuts de glòria i els he emprats.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Gómez. Té la paraula el diputat Francisco Cardona, per un temps de cinc minuts.

EL SR. CARDONA I VIDAL:

Sí, moltes gràcies, Sr. President. Jo voldria agrair al Sr. Conseller, Sr. Lafuente, que hagi vingut aquí a donar-nos totes les explicacions que ell ens pot donar sobre aquest tema, juntament amb el seu equip, i he de dir-li que no defalleixi i que segueixi fent feina en aquesta direcció.

M'ha alegrat molt saber que han tengut aquesta reunió a Menorca per intentar trobar solucions a tots els problemes que hi ha, també de manera que vostè, des de la seva conselleria, pot contribuir a resoldre el que per a mi és el primer problema que hi ha a Menorca en aquests moments, com he dit a la meua primera intervenció, més que qualsevol altra cosa la salut dels ciutadans que viuen a l'illa de Menorca, en aquest cas d'una manera, els que viuen a Maó, que tenen aquest problema de nitrats, però altres poblacions tenen altres problemes de

salinitat de l'aigua, etc., doncs en la part que li correspongui de les seves competències està bé que es puguin reunir amb les diferents institucions per trobar solucions als problemes que afecten els habitants de l'illa de Menorca, que, per altra part, també, com he dit abans, és el més important que hi ha a l'illa de Menorca.

Ho sabem bé tant vostè com jo, que som menorquins i que, a més, són maonesos, i sabem que tota la problemàtica que hi ha en aquests moments fa que es trobi en perill la salut de la gent gran, dels fillets, de les dones embarassades, dels malalts de ronyó i de tota aquesta gent ha begut aigua contaminada, corrent un risc enorme per a la seva salut, i açò, com bé s'ha vist, no ha importat ningú.

Per tant, una vegada més li agraeix la seva compareixença, li agraeix la seva preocupació i li agraeix les seves ganes de contribuir des de les seves competències, jo no li diré que vostè és totpoderós, com ja li han dit, perquè totpoderós no hi ha ningú, però sí que és cert que tots tenim un cert poder en els nostres àmbits d'actuació, vostè el té al seu i, per tant, és molt d'agrair que vostè vulgui posar fil a l'agulla i en el que depèn de vostè vulgui intentar solucionar tots els problemes, no només el del Prat de Son Bou, sinó tots aquells on, des de la seva conselleria, puguin ajudar a resoldre.

Moltíssimes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Cardona. Pel Grup Parlamentari Popular té la paraula la diputada Margalida Pocoví, per cinc minuts.

LA SRA. POCOVÍ I SAMPOL:

Gràcies, president. No esgotaré el meu temps. Simplement, conseller, li podria dir que m'ha sorprès la inexistència d'un pla integral de gestió, però he de confessar que realment no me sorprèn, no m'estranya gens ni mica, perquè és una cosa molt habitual en els grups de l'oposició exigir el que ells no varen ser capaços de fer durant els seus vuit anys de gestió.

Crec, per una altra part, que se'n pot anar satisfet perquè, per part de certs diputats, li han donat les directrius a seguir, com ho ha de fer, si contractar aquí, contractar allà, per resoldre els problemes que ells no varen resoldre quan governaven. Però, bé, estam molt acostumats nosaltres a escoltar les seves lliçons, és una cosa molt habitual en aquest Parlament.

El nostre grup, simplement, el voldríem animar a seguir fent feina en aquesta planificació, a pensar en actuar d'una forma adequada i encertada i sempre a pensar en la protecció mediambiental de l'espai i de la seguretat per als banyistes.

I també vull donar-li les gràcies per totes les seves explicacions.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Pocoví. Per tancar el debat, té la paraula el conseller, té la paraula.

EL SR. CONSELLER DE LA MAR I DEL CICLE DE L'AIGUA (Juan Manuel Lafuente i Mir):

Gràcies, Sr. President. Vamos a ver, la Sra. Carbonero nos decía: bueno, lo que usted ha dicho está en contradicción con los informes de la conselleria y hay aguas contaminadas. Ya le digo: podemos buscar los análisis de los ocho últimos años, si quieren, y veremos cuál es el grado de contaminación que había en los ocho anteriores y el que hay ahora en este, básicamente la misma situación, exactamente la misma, lo único que durante los ocho últimos años no hicieron absolutamente nada en esta materia y ahora intentamos, como mínimo, afrontarla.

Mire, yo estoy de acuerdo que es importante la transparencia y la información, pero también es muy importante el no manipular las cosas e inducir a la gente a error, eso me parece extremadamente grave cuando se hace por parte de los responsables políticos, porque el confundir a la ciudadanía diciéndoles: bueno, como hay aguas fecales, está todo contaminado y es culpa de las depuradoras; cuando los informes te dicen que las depuradoras cumplen (...) la normativa de las depuradoras, es inducir a error a la ciudadanía e inducir a que la gente se alarme. Está muy bien solicitar transparencia, pero está muy mal manipular las cuestiones para inducir a error a los ciudadanos y crear un estado de alarma irreal.

Y la existencia de los análisis de las depuradoras da positivo, cumple absolutamente la normativa, y los análisis que están dando las aguas de la zona húmeda de Son Bou son exactamente los mismos que daban los ocho últimos años anteriores. Las aguas están estancadas, lo que proviene de las depuradoras cumple la normativa, no quiere decir que no tenga bacterias, que son cosas diferentes, pero cumple a rajatabla la normativa. Y el hecho de que haya detección de fecales, en cualquier agua estancada se suele producir, todo depende del nivel, todo depende de donde provenga.

Por tanto, el último estudio decía que el estado ecológico de Son Bou era moderadamente correcto. Eso quiere decir que, evidentemente, hay que mejorarlo, pero no era un estudio diciendo: "Aquí hay una zona súper contaminada y tenemos el humedal de Son Bou contaminado". Eso no es cierto y no podemos transmitirlo a la gente diciendo: "Hay aguas contaminadas de fecales, eso es un auténtico desastre". No, son aguas estancadas, en verano hace mucho calor, tienen bacterias y se producen determinados fenómenos... que se producen en prácticamente todas las zonas húmedas.

¿Que debemos trabajar para que mejore ese estado? Sí, pero no digamos a la gente que tenemos una zona húmeda contaminada de aguas fecales, porque es muy fácil decirlo, una vez dicho, aunque saquemos todos los análisis y digamos que ahí las depuradoras están cumpliendo, no es cierto que tengamos una zona contaminada.

Por tanto, vayamos a trabajar para ver si es viable asegurar que podamos unificar las depuradoras, que lo hagamos... que eso no suponga una reducción de aportación de agua que dañe medioambientalmente la zona y que donde vayamos a verter esas aguas, no las vertamos en un sitio que no esté previsto.

Por tanto, creo que eso es fundamental. Yo creo que la no existencia de un plan de gestión de esa zona, porque no se hizo en su momento, creo que se debe corregir y creo que, evidentemente, desde Recursos Hídricos se han hecho y se seguirán haciendo los controles que toca para asegurar que los vertidos son correctos. Por tanto, creo que es importante insistir en esa cuestión.

La Sra. Gómez me preguntaba que hay que encargar el estudio, ya lo estamos haciendo. El estudio se hace precisamente con TRAGSA, está ese estudio en marcha para saber si es viable lo de la unificación. Por lo tanto, estamos en marcha.

Por eso, cuando se nos presentaba: “No tienen que votar ustedes a la fuerza esta moción que dice que la solución es esa”, les dijimos: “Lo estamos haciendo, pero... vamos, antes de tomar la decisión, a contar con los estudios técnicos.

Sobre la limpieza de torrentes, yo insisto, hemos pasado de 2.300.000 anuales a 6.300.000. Nuestra preocupación es la limpieza de los torrentes, creemos que, con las vías que aporta... que hay que hacer un cambio... más que de limpieza hablar de mantenimiento de los torrentes, un cambio de mentalidad. Vamos a trabajar en el mantenimiento de los torrentes, implicando, si es posible, y teniendo en cuenta también que ya sé que es problema nuestro, el problema burocrático, jurídico, administrativo, de cómo articular procedimientos para que la gente que está en el campo pueda participar en ese mantenimiento, en esa gestión de los torrentes y hacerlo de forma correcta.

Hay torrentes que sí que se pueden limpiar con máquinas porque su forma... están hormigonados a las salidas y a las entradas de las poblaciones, hay otros que no, que están en zonas protegidas y que, por tanto, deben tener otro tratamiento, pero trabajemos en esa vía y ese es el camino en el que nos encontrarán.

La clara voluntad del Govern de... se ve plasmado en los presupuestos de 2.300.000 pasamos a 6.300.000 para el mantenimiento de los torrentes de Baleares.

Evidentemente, Sr. Cardona, lo que le he dicho antes, debemos velar, en primer lugar, por la salubridad de las personas y, en segundo, y también en paralelo, por el buen estado de nuestra riqueza que es... las zonas húmedas, los bosques, el medio ambiente de esta comunidad.

Y, Sra. Pocoví, muchísimas gracias por su intervención, por el apoyo del grupo parlamentario, como no puede ser de otra manera, y, efectivamente, tratemos de tener una visión integral de la zona del Prat de Son Bou para ir mejorándolo.

Y nada más, muchas gracias a todos.

EL SR. PRESIDENT:

Acabat el debat, volem agrair la presència del conseller, del seu equip i dels seus acompanyants.

I, no havent-hi més assumptes a tractar, aixecam la sessió. Gràcies.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS